

РОДІОНОВ Сергій Петрович (26. 09(08. 10). 1898, м. Сергієв Посад, нині Московської обл. — 02. 05. 1961, Київ) — геолог, петрограф. Доктор геолого-мінералогічних наук (1947), професор (1947), член-кореспондент АН УРСР (1951). Учасник 2-ї світової війни. Державні та бойові нагороди СРСР. Закінчив Дніпропетровський гірничий інститут (нині Дніпро, 1929), де 1928—31 й працював. Водночас від кінця 1920-х рр. — начальник бокситової партії Українського геологічного тресту; 1931—35 — головний інженер і директор Криворізької геолого-розвідувальної бази (Дніпропетровська обл.) та завідувач кафедри геології Криворізького гірничорудного інституту; 1935—38 — заступник головного інженера та начальник науково-дослідного сектору, 1944—46 — головний геолог Українського геологічного управління; 1935—41 — старший науковий співробітник, 1939—41 — заступник директора з наукової роботи, 1946—61 — завідувач Геологічного музею Інституту геологічних наук АН УРСР (обидва — Київ); водночас 1935—41 — викладач Київського геолого-розвідувального технікуму; 1945—46 — професор, 1946—51 — завідувач кафедри мінералогії і кристалографії, 1948—51 — декан геологічного факультету Київського університету. 1956—61 — голова Українського (до 1957 — Київського) відділення

Всесоюзного мінералогічного товариства. 1959—61 — академік-секретар Відділення хімічних і геологічних наук АН УРСР. Досліджував залізорудні формації України, проблеми Великого Кривого Рогу, архейські утворення Українського щита, зокрема породи тетерівсько-бузької серії, чарнокітового комплексу, карбонатних інтрузій. Уперше охарактеризував геологічну будову Кременчуцького залізорудного басейну. Довів, що розміщення залізорудних формацій у докембрійських породах України обумовлено переважно розвитком саксаганської геосинкліналі, починаючи з фази осадонагромадження в ній і закінчуючи процесами магматизму та метаморфізму в гороутворювальну фазу. Зробив значний внесок у вивчення історії розвитку геологічних наук. Автор низки науково-популярних брошур.

Основні праці

Железородные месторождения Украины. К., 1939; Вулканы и землетрусы. К., 1947; Кам'яне вугілля. К., 1948; Прогнозная карта Большого Кривого Рога. К., 1949; Ингулецкий кристаллический комплекс // Науч. зап. Киев. ун-та. 1950. Т. 9, вып. 10; Закономерности размещения формаций в докембрии УССР. К., 1954; Геологична будова і мінерально-сировинні ресурси Полісся // Геологічний журнал. 1954. Т. 14, вип. 1; Геологічне минуле України і багатства її надр. К., 1955; 1956; Геологические науки в Киевском университете (XIX и начало XX в.) // Очерки по истории геологических знаний. 1955. Вып. 4; В глубинах надр Радянської України. К., 1958.

Рекомендована література

1. Бабинец А. и др. Памяти Сергея Петровича Родионова // Зап. Укр. отдел. Всесоюз. минералог. общества. К., 1962;
2. Макаренко Д. Є. Знавець надр Кривого Рогу // Мінералогічний журнал. 1998. Т. 20, № 5;
3. До 110-річчя від дня народження професора С. П. Родіонова // Зап. Укр. мінералог. т-ва. 2008. Т. 5.

Д. Є. Макаренко

Бібліографічний опис:

Родіонов Сергій Петрович / Д. Є. Макаренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879338>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).